

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj X.

V Ljubljani 22. kozoperska 1857.

List 43.

Sveta Terezija.

(Umerla leta 1582.)

Terezija o serafinska dvica,
Ljubezni pregoreče čisti dar!
Ti vnela v sercu jo z nebes pušica,
De potlej ni vgasnila več nikdar:
O naj se bližat' tvoj'mu vertcu smemo.
Kjer tol'ko rajskih čednosti cvetè!
De semen si in naukov nabereмо,
Ki tvoje nam življenje jih daje.

Otrok še si že z brateam hrepnela
Preliti kri za ljub'ga Jezusa;
Spolnit' želje, 'z Avile si hitela,
Pa stric te zopet k staršem pripelja.
O saj si tud tako Mu vse dar'vala,
In vsaki zdihljej Zanj le kipel je;
Saj si le Zanj se vsaki reči vdala,
In Zanj lahko — sladko ti blo je vse!

Ne umreti, le trpeti si prosila,
In to ljubezni je dajalo žar;
V britkost vtopljenja si le potožila:
„O Jezus ljubi! o prevec nikar!“
O blagor sercu, ki tako ljubiti,
Ki vse za vse z veseljem dati zna!
Ki starse, dom, življenje če pustiti,
V samoti le živeti za Boga!

O de bi pač tud' mi tako ravnali!
Potem tud dela sad obilen bo.
In v smerti sladko bomo kdaj zaspali,
Nam dan placila tam častitljiv bo.
Naj ognja iskrica nam bi v sercu tlela
Ki gorel vselej v tvojih persih je;
O deb' ljubezen tvoja nas ogrela,
Ki zgavni dar je tvoje blo serce.

V igračah klostre, cerkve si zidala;
Pač nis' še ved'la kam te klice Bog!
Poznej cez trideset si jih speljala,
Le Eden vé, koljk' v tem je blo nadlog.
Zaupanje in vera nevmakljiva,
Molitev in krotkost dajale moč,
De tud' takrat si stala nevstrahljiva,
Ko ti ves svet odrekel je pomoč.

Pa saj na svetu nisi nič iskala,
Zakladov boljnih ti je Bog dajal;
Od Njeza le si vsiga pričak'vala,
Vesela bla, ko svet se t' je smejal.
Poniznost in pokors'na to sta bila
Stebra nebeskih tvojih čednosti,
To ravna pot je bla, ki je vodila
Te srečno prot' srečnejši večnosti.

Molitev serena, čistost nas ucnmaj,
Ki v tvojim vertcu tak lepo bliše,
S prosnjo pomoč pri Bogu nam zajemaj,
De v naših srcih tud ozelené.

Zamaknjena si v Bogu le živela,
Ko sokol si se vzdignila z zemljé,
In k Zeninu nad zvezde si zletela,
Kjer je pri Njemu vedno blo sercé.

In kje je bil studence te svetosti?
Kdo čednosti ti je sadil v sercé?
Terezija, kdo k toljki visokosti
Povej devica, kdo te peljal je?
Marijo bla si mater si zvolila,
Nje ženin je posebni varh bil tvoj;
Njih brambi si se vedno vso zročila,
Peljala srečno sta te za seboj.

O naj bo tudi nam Marija mati,
In vedni varh preljudi Zenin njé!
Potem se nam skušnjav ni treba bati,
S tem milosti, nebes smo svésti že.
Al mor'no ju tako ko ti ljubiti,
Nju čednosti posnemati vse dni;
In pomagala bosta nam tje priti,
In vecno srečnim biti, kot si ti.

..n..n..

Misijonsko.

(Dalje.)

Gosp. provikar so sicer Barjanam pred svojim odhodom rekli: „Ne nadlegovajte mojih tovaršev z vednim beračenjem, le malo sklenih biserov sim jim zamogel zapustiti; sej bom zopet prišel in vam utegnem kaj dati“. Pri vsim tem je prišel zdaj ta zdaj uni in je kratko zasekal: Kje so moji biseri, moji klepi, moje žito, moje mleko, moj tabak? Odpraviti se ne dá lahko; kmal spet ponavlja. Abuna Soliman mi je to ali to dal, pravi on, torej mi boš tudi ti dal.

Ako je zamurec poglavar, on berači; ako je sužinj, tudi berači. Napol arabsko napol barisko pravi: „nekaj saj že imaš zame!“ Marsikterikat začne nadleževavec biti hud, svojoglašen, nagajiv, iše de bi se znosil, ko ni nič dobil; udelovanje je véasi njegov odgovor. Tudi vnovič pojema: „Daj biserov, čimu ste pa tukaj?“ Drugikrat pride zamurec kaj prodajat in zaproti, rekoč: „Kupi to od mene!“ Ako se mu ne zgodi po volji, marsikteri sicer mirno gre svojo pot, drugi pa besedo spremené in brundajo pesmico, ki ni ravno prijetna. Ako jim v enačih namerljajih gospod misijonar očita: „Abuna Soliman so z vami dobri, vi pa ste poredni; oni vam dajejo bisernice, in jesti, ko vpijete lačin, lačin itd.; vi pa udelujete, vpijete in nas zmerjate“, so pogosto na to odgovorili: „Vi nimate bisernic, jih nečete dati, vi ste malopridni“. Tukaj je že tako, de bo mogel misijon zmiraj kaj za darila pripravljeno imeti, ker je tako navada v deželi. — od Niloviga ustja naj berže do njegoviga vira. Vedno bo treba poglavarjem in veljakom o priložnim času kaj pomoliti, ko misijonu kaj dobriga storé.

Nadležin in sitin biti je tudi lastno Barjanam. Pride v misijonsko hišo in se vleže, kjer se mu poljubi in zlobo-

dra z drugimi, kar človeku pri branji, pisanji, učenji ni ravno prijetno. Opomin: „ven pojdi“, ga stori svojoglav-niga, še bolj terdo se derži svojiga prostora. Eden hišnih misijonskih služabnikov je imel hudo merzlico; bučmani se posade okrog njegove postelje, žlobodrajo in puhajo nepre-nehama. Gosp. misijonar jim zvečer nekoliko kerpkejši re-če: „ven pojdite, bolnik mora pri miru biti“, in jih je naprej potisnil, kateri so se branili, pa je bil v osje gnjezdo zadel; nadlegovaje pri vratih pojo in vriskajo, de bi bolnika dražili. Še otrok niso vselej pri miru pustili. Niso več mogli pred njimi na dvoriši večerjati; vrata so se mogle zaklepati, in večerni kruhek se jim je mogel v hiši dajati. Ako so bile pa vrata zaperte, so z rokami, z nogami, s pa-licami na nje bobnali ter neprenehama vpili: „Odpri! od-pri!“ Ako jim je človek odperl, misleč, de imajo, kdo vé kaj povedati, je bil nagovor: „Prišel sim te pozdravit, te z očmi vidit“; poslednjič sklep: „Nekaj bisernic bo saj še za-me?“ Vender ni ljudstvo sploh tega počenjalo, temuč zlasti paglavini sosednjiga kraja Kijenk. Sreča, de je njih pog-lavar miren ostal. To obnasanje ni bilo toliko sovraštvo, kolikor razposajenost in prederznost. Kmal pa se je začela vojska zavoljo neke deklina; — ker se je pa s tistimi, ki so misijon nar bolj nadlegovali, slabo izšlo, so odsihmal te tiho in boječi v misijonsko dvoriše prihajali. (D. sl.)

Is zgodovine slovenskih far.

Ko se bodo stare Oglejske listine časama bolj razo-dele, se bo ondi še veliko pokazalo za našo cerkveno zgo-dovino: slavni gosp. Bianchi, poprej prefekt na Videm-skim gimnaziji, je že veliko takosnih spisov dal na svitlo; v bukvah „Documenti per illustrare la storia dei Friuli“ (bukve I. str. 590 in d.) se med drugim nahaja list, s kte-rim kardinal Bertrand, poslanec apostolskiga stola pri Oglejskim patriarhatu l. 1323, naklada svojo bero za vse samostane in fare po Krajnskim, Štajerskim in Koroškim, ki so bile patriarhu podložne. Iz te listine se kaže star-rost mnogih far po slovenski zemlji, tudi zraven razdelitev med arhidiakone ali nadmašnike za tisti čas.

Na Krajnskim, pod arhidiakonanam Krajnskiga in Marke (Dolenske strani) so štete: Proštija na Bleškim otoku, Gorje, Radolice, Mošnje, Naklo, Šmartno, Kranj, Šent-Juri, Velesovo, Cerklje, Vodice, Šempeter (v Komendi), Kam-nik, Dob. Menguš, Moravče, Ljubljana (pri sv. Petru), Šent-Vid (pri Ljubljani), Kovor, Loka (stara fara), Vipa-va, Cerknica, Lož, Bistra (samostan), Šent-Vid (pri Zatičini), Trebno, Dobernič, Mernapeč, Šmihel, Šent-Rupert, Mokronog (gornji), Bela cerkev, Kersko (Leskovic), Sv. Križ (pod Kostanjevico), Kostanjevica (samostan), kapela v Kostanjevici, Šent-Jernej, Černomelj, Ava (Metlika), Šum-berk (v horvaški granici), Šent-Juri (Čatež). (Nektere fare niso imenovane v tej listini, kakor se kaže, ravno tiste ne, ki so stale pod patronatam Ortenburških knezov, so pa po drugotnim spričevanji že vender davno pred bile; namreč Teržič, Dobropolje, Ribnica, Kočevje in Poljane (nad kolpo). Vse te fare s samostani vred so dale za hero 85 mark (ena marka je po sedanjim denarji 20 gold.).

Na Štajerskim, v Savinjskim arhidiakonatu so ime-novani: Samostani: Zajic, Jirjev kloster, Studenec in Gorn-ji grad; fare: Hojče, Laško, Konjica, Škale, Pilstanz, Braslovče, Zavec, Slivnica, Nova cerkev, Rogatec, Šent-Rupert (Videm), Ponkva, Svibno (na krajnski strani), ka-pelanije: Gotovlje, sv. Lovrenc na mostu, Pulskova in Ša-lek. Vsa ta stran je dala 56 mark. (Med temi farami Celje ni imenovano: iz zatiških listin se posname, de je ondi l. 1432 Peter Vurm bil kapelan, de so pa kapelanijo že mnogo let poprej Zatiški minih oskerbovali).

Na Koroškim, v Belaškim arhidiakonatu so štete: Proštija Podjuno; fare: Vitanje, Šmartno (pri Slovenjim

Gradcu), Slovenji Gradec (Sv. Pankraci v Starim tergu) Vozenica (te fare so na štajerski strani); Vogerče, Pliberk, Globasnica, Kamen, Mohlice, Kapla, Roži (sv. Cenon), Rožek, Šmartno (pri Beljaku), Beljak, Šempeter (na Pe-rovim), Podkloster (samostan), Bernice, Sv. Štefan, Sv. Mihor, Berda, sv. Daniel, Gorje, Sv. Paterjon, Bistrica, Kotoče, Kirchbach, Lipa, Baldramsdorf, Tristach (na Ti-rolskim), Sv. Marija pri Zilji. (Kanalska dolina je stala pod Čevdatskim arhidiakonam). Vse te fare so dale 85 mark. Mnogo far, ki so imenovane v tej listini, ima sicer še veliko večji starost; bolj na tanko se tista nahaja za Krajnsko v šematizmu Ljubljanske škofije, za Štajersko de-lama pri dr. Kleinu (Geschichte des Christenthums in Oester-reich und Steiermark) in pri Mucharji (Geschichte der Stei-ermark), za Koroško pri Hohenauerji (Kirchengeschichte von Kärnthen).
Hicinger.

Is Rožne doline na spodnjim Šta-jerskim.

Blizo stariga Celja, na severni strani lepe Savinjske doline za temno zelenimi logi in prijaznimi griči je skrita lepa Rožna dolina, tih pa prav prijetin kraj, de malo tak-ih, kateri rodi precej žita in vina, posebno pa obilno zlaht-niga sadja. Na veselim hribci v sredi rodovitnih vertov stoji novo zidana farna cerkev sv. Martina, pri kateri se je jesensko kvaterno nedeljo 20. kim. slovesno cerkveno opravi-lo obhajalo, kteriga bodo farmani pomnili vse svoje žive dni, opravilo brez vsiga posvetniga trusa, pa tim bolj polno svetiga pobožniga veselja. Milostljivi knezoškof Anton Martin so namreč na svojim apostolskim potvanji tudi do nas prišli zakrament sv. birne delit, in so pri tej priložnosti nam to novo zidano farno cerkev posvetili. Cerkev sv. Mar-tina je bila svoje dni podružnica staroslavne novocerkovske fare, kamor so tudi verni iz Rožne doline čez precej visok hrib k službi Božji mogli hoditi. Leta 1760 pa, ko je do-bila Rožna dolina lastno duhovnijo, je bila cerkev sv. Mar-tina v farno cerkev povzdignjena, in goriski nadškof Karl Mihael, grof Atems, so jo bili leta 1766 slovesno posve-tili. Ali stara cerkev je, bolj ko se je ljudstvo množilo, tudi vedno bolj pretesna prihajala, in treba je bilo misliti, kakor so bili že milostljivi škof, ko so zadnjokrat tukej za-krament sv. birne delili, opomnili, staro cerkev bolj pro-storno narediti, ali pa novo zidati. Po mnogim posvetovanji so se farmani zedinili in si v roke segli, de hočejo novo cerkev postaviti. In kaj pridne roke in dobre serca pre-morejo, se je že tukaj vidilo. Spomladi lanskiga leta so se dela poprijeli in staro cerkev poderli, in zdaj se vzdiguje tukej lepa, visoka, prostorna in svetla cerkev, de jo je ve-selje gledati. Ta gorečnost do hiše Božje je milostljiviga knezoškofa zlo veselila. Ko so pred kakimi 30 leti pri Novi cerkvi za kaplana služili, so večkrat pri sv. Martinu v Rožni dolini besedo Božjo oznanovali. Tudi sedajniga fajmoštra, gospoda Kajetana Švarcel-na, ki so popred Njih tovarš pri Novi cerkvi bili, in tačas svojo faro na-stopili, so vernimu ljudstvu priporočevali. *) V spomin sta-riga znanja in v pohvalo velike gorečnosti farmanov pri zidANJI nove cerkve so Milostljivi knezoškof obljubili, novo podobo farniga patrona, sv. Martina, za glavni oltar omis-liti. Lahko si mislite, s kako radostjo je tolika ljubezen dobrotljiviga višjiga pastirja vse serca napolnila. Dobili smo res pred enimi tedni z Dunaja podobo za veliki oltar, tako lepo, de malo ktera cerkev tako ima. Ponizna in serčna hvala Njih milosti za prelepi dar! Na kvaterno ne-deljo je bilo cerkveno posvečevanje napovedano. V saboto že je bilo pri cerkvi vse živo delavcov, ki so znotraj in zunaj vse čedno snažili in poravnavali in vse za prihod Mi-

*) Glej Njih knigo „Memosynon“ str. 155.

lostljiviga višjiga pastirja pripravljali. Proti večeru so se Milostljivi knezoškof od Celja pripeljali. Precej dalje od cerkve, ko se cesta proti nji oberne, Jih je pozdravila prva latinska letnica:

SalVe sanCto Martlno
SanCte saCerDos Anton!

Nad velikimi vrati novozidane cerkve je bil drugi:

Antonlo Martlno PrinCipl
Data penetraLia ConseCrant!

In tretji pred farovžem:

SalVe saCro sanCte saCerDos Martlne Anton!

S prijaznimi besedami so v novi cerkvi mnogo zbrano ljudstvo pozdravili, in potem ko so se kratko v duhovski hiši pomudili, so se podali z drugimi pričujočimi duhovni v zagreb (zakristijo), in so večernice na čast svetnikov peli, katerih svetinje so bile tamkej v počevanje izpostavljene, in so se drugi dan v glavni oltar vzdale. Potem pa je verno ljudstvo nastopilo in z molitvami in sv. pesmimi svetnike častilo. Še pozno v noč se je slišalo pobožno petje. — V nedeljo je k svetimu opravilu prišlo ljudi brez števila iz domače in iz bližnjih duhovnj. O poli osmih se je cerkveno posvečevanje začelo. Kdor pazi na svete obrede ali ceremonije, po katerih se cerkve in oltarji posvečujejo, in njih pomen razumé, kdor bere in sliši svete molitve, ktere se pri tem svetim opravilu molijo, bo gotovo živo prepričan in v serce ginjen spoznal, kako sveti kraj de je hiša Božja, in kako sveta reč, ki vso našo pamet preseže, je daritev svete mese (maše.) Hvala večnemu Bogu, ki po svoji neskončni milosti, kakor oče med svojimi otroci, med nami prebiva, vedno pripravljen, naše prošnje in molitve uslišati! Večna hvala našimu Odršeniku Jezusu Kristusu, ki se na naših oltarjih nebeskimu Očetu v naše zveličanje daruje! Potem ko so milostljivi škof cerkev in oltar posvetili, in novi lepi tabernakelj in podobo sv. Martina blagoslovili, so v slovesni procesii sv. Rešnje telo v novoposvečeno cerkev prenesli, in s taistim blagoslovili verno ljudstvo, ktero je kmalo do tesniga cerkev napolnilo. Kakošno veselje pa je nas še le navdajalo, ko so skerbní in neutrudljivi višji pastir sami, ako ravno so se že tri ure trudili in še teš bili, na pridiznico stopili, in prav po očetovsko k nam govorili! Mislím, de Šmarčani Njih lepih in ljubezni polnih besed nikdar pozabili ne bojo. Po pridigi so še sv. mašo brali in potem še le zakrament sv. birmé delili. Bilo je že blizo dveh popoldan, ko se je sveto opravilo končalo. Niste še cele dve uri pretekle, ko so nas Milostljivi škof zopet zapustili, in se po svojim apostolskim popotvanji dalje podali v konjiško dekanijo, tudi tamkej zakrament sv. birmé delit. Mi pa bomo današnje veselje in sveto opravilo v vednim hvaležnim spominu ohranili. Rožna dolina ima zdaj prostorno in prijazno cerkev, v ktero bojo verni s serčnim veseljem k službi Božji hodili; de bi jo le tudi zmiram v časti imeli in jo ljubili, de bi jim bila — kakor so milostljivi knezoškof v pridigi tako lepo povedali, oko, uho in serce, de bi vsi v nji življenja svoje duše iskali in našli! ..z.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Dobro še pomnijo ljubi bravci, de je pred nekaj časam „Danica“ marsikteri mili dar dobila za parske nune, ki so šle nekaj popred skoz Ljubljano v Indijo v misijon. Ta denar bi ne bil zamogel ob boljsem času tem deviskim dušam v roke priti, kakor je. Pregarjane od razdraženih turkov, ki so vse kristjane hotli poklati in so jih tudi res na sto in sto pokončali, so s pomočjo v. č. škofa Zuberja v Kalkuto bežale — v naj večim pomanjkanji, kakor smo že undan iz lista v. č. škofa od ondot vidili, in v tem stanu so ravno lepo pomoč iz Slovenskiga dobile. V listu iz Kalkute od 30. vel. serpana do v. č. prednice ljubljanskiga uršulinskiga samostana je med dru-

gim rečeno: „De se Bogú usmili! Vam zamorem le v naj veči žalosti naznaniti, de Vaše drago pismo naše ljube matere (prednice) Jozefe ni več žive našlo, 20. vel. serpana jutraj med 9. in 10. uro se je s časnim postovila, potem ko je več mescov bolehal; tukaj, draga gospá prednica! človeka naj manjši bolehnost, ako jo zanemari, utegne pred časam v grob pahnti; tako se je tudi dobri materi Jozefi zgodilo — njena zguba mi je težko na sercu; saj tukaj počiva, kamor jo je hrepenenje že toliko let tako silno gnalo; ljubi Bog je bil zadovoljin že z njeno dobro voljo, ni mogla prav nič delati, kar časa je bila tukaj, ker se njena lastnija ni hotla obnebu prileči; bila je že v Evropi pre-slaba za take trude. Dosegla je plačilo za svoje pohlevno terpljenje. Po njeni smerti je zbolela tudi gospodičina Matilda, — bila je nevarno bolna, ko smo jo zapustile (v Patni ali kje tam blizo) in ne vem, če še živi, ali je že morebiti umerla? — Mogle smo namreč bežati zavolj vojskih nepokojev in smo nekako 300 milj od našiga samostana, ako ne še delj; — vsa dežela je spuntana, ne vé se, kakošen bo konec? Evropejce hočejo čisto potrebiti, veliko število so jih že pomorili, neusmiljeno poklali itd. V silno žalostnim stanu se znajdemo: denarja nam zdaj še hujsi pomanjkuje: zares ste pravi čas zadeli, ko ste nam milošino poslali. — srečno je v moje roke prišla: molile smo in sv. Obhajilo za svoje dobrotnike darovale, in še vsak dan za nje molimo, de bi dosegli krono večniga plačila. Zdjaj smo nunam v Kalkuti v nadlego, ki so nam dobrotno eno svojih hiš spraznile; — to so res misijonski dnevi, — nič postelj nimamo, komej kej gorkiga živeža. Že poprej smo mogle 3—4 tedne v neki cerkvi prebivati, kjer pa poslednjič tudi nismo bile več varne, in kjer so nam bile skorej vse sestre zbolele. Kaj-ne, dobrotna gospá prednica, de tudi Vaše dobre tovaršice ne bodo pozabile duše ranjce matere Jozefe, zlo je bila žalostna, ker tako dolgo terpi, prejden njeno smert v Evropo zvedó, — vi ste prve, ki sim jo Vam naznanila.

Angela Hofmann.
prednica.

Iz Kamnika. Dragá Danica! V Kamniku je bil 30. kimovca zbor gg. katehetov in gg. učencov iz vse dekanije. Nočem ti praviti, de smo tu nar prej veliko sveto mašo imeli, tudi tega ne, de so čast. gosp. dekan v zboru na vprašanja besedne in pisemne odgovore prijazno tirjali, na zadnje nas še pogostili; — samo to novico ti podam: Posvetovali smo se: Je li je zbor učencov hasnovit? Sklenili smo, de je iz mnogoterih ozirov hasnovit! V zboru smo se pogovarjali od potrebe bukvarnice za učitelje v vsaki dekanii, in lej! taka bukvarnica se je ravno v tem zboru rodila. Koj v zboru je vsak učitelj po svoji moči, nekteri 4 gold., nekteri 2 gold. za bukvarnico daroval: — de niso čast. gosp. dekan in gg. kateheti zaostali, marveč drugim v zgled bili, ti ni treba praviti.

Lep znesek smo zložili, de se bukvarnica vtemeli, in ko v kamniški dekanii imamo še šolskih prijatlov, kteri se pri vsaki dobri napravi radodarni skazujejo, in se pri našim zboru zavolj duhovskih ali družih opravil niso znašli, nas up navdaja, de se bodo le-ti pri prvi priliki na migljej ali prošnjo čast. gosp. dekana prav prav obnesli, in tako bo kmalo lepa bukvarnica za učenike v Kamniku stala.

Drug pogovor je bil: Bi li bilo dobro kaj maliga nemšine v ljudskih šolah učiti? Odgovorili smo: Nar prej mora otrok znati dobro krajnsko brati, pisati in številiti, mora znati, kar mu k dušni in telesni sreči pomaga, potlej je dobro, de se še malo nemšine uči; to smo skazali s tehtnimi dokazi. Še pristavljam: Učeni možje pravijo, de je dobro, de gosposk Slovenec laško, francosko zna, in za ta nauk so učitelji v velikim mestu postavljeni in plačani, zakaj bi knetiški Slovenec, kteri se okoli Nemcov suče, ne smel nemških čerk poznati? zakaj bi ne smel znati svojiga imena z nemškimi čerkami zapisaniga brati, ali pa z nemškimi čerkami zapisati?

Maresič.

S Podgore. 18. kozop. — Pretekli teden so naš mil. knezonadškof ostale cerkve v goriški dekanii obiskali, namreč 12. t. m. Št.-Iгнаško farno cerkev v mestu z njenima podruž. sv. Antona in sv. Janeza K.; 13. predmestno faro na Placuti, 14. predmestno duhovnijo sv. Roka in 16. Št.-Andreja pri Gorici, poslednji cerkvi pod faro Velike Cerkve.

Te dni je došel dopis na prošnjo Nj. milosti preč. nadškofa zastran poslopja vojaškiga oskerbnništva (Verpflegsmagazin) (nekd. samostana nun sv. Klare), katero so bili vložili takrat, ko so Nj. veličastvo Cesar skoz Gorico popotvali. To poslopje bi bilo namreč prav pripravno za mladenško semenišče; preč. nadškof so hotli odkupiti ga, ali pa obresti plačevati, kakor zdaj vojaški zaklad (Militärarar); pa kjer ga bo vojaštvo še za naprej potrebovalo, ga ne more prepustiti. Za ravno to poslopje je bila tudi okrožna sodnija zaprosila, ker nima lastniga. Ta nekdanji Klarisarski samostan, ki so ga bili goriški stanovi ustanovili, spada zdaj v provincialno maticeo.

Prčakujemo odgovora še na drugo enako prošnjo v zadevah mlad. semenišča, namreč gledé Werdenbergovih gimnaz. štipendij. Pri drugi priložnosti kej več od njih. —

K premembam v posled. listu naznanjenim dostavim še eno: Gosp. Jož. Tuni pride kot duh. pom. iz Flumižela v Turjak.

Is Tersta 12. kozoperska. Vidil sim včeraj po popoldanski službi Božji velik pogreb, spredej je bilo 5 duhovnov in za trugo pa spremljevalcev brez števila, od bolnišnice do sv. Justa se ni nič pot pretergala. Začuden vprašam, kdo je le ta merlič? in rečeno mi je bilo, Lenka N., dekle kmetiškiga stanú, 24 let stara, je včeraj v bolnišnici za kozicami umerla; bila je pa tako lepiga, bogoljubniga in čistiga življenja, de je vsim žal po nji, v resnici je bila prav z Jezusom zaročena. Bila je tudi zapisana v bratovščino sv. Roka, serca Marijniga, sv. roženkranca, in torej so njeni dušni bratje in sestre za njo molili, in se tudi njenim prošnjam pred Bogam priporočevali. Niso se pri pogrebu ne denarji ne sveče delile; vender je imela ranjca toliko spremljevalcev, kar očitno kaže, de tudi v našim Terstu pobožne duše niso pozabljene, temuč mnogo spoštovane. (Prav zares lepo znamenje; kako de se Terst v bogoljubnim življenji povzdiguje, česar smo že večkrat imeli priložnost prepričati se, med drugimi spričljeji je zlasti tudi gorečnost za misijone. Vr.)

Razgled po kersanskim svetu.

V avstrijskim cesarstvu je po ministerskih listinah 6213 društev, med timi jih je 3537 za verske in bogocastne namene. — V Požonji, v cerkvi OO. kapucinov je bil 5. t. m. jud Francišk Donat z zakramentam sv. kersta v sv. katoliško cerkev sprejet. V ravno tem mestu v kapitelski cerkvi je Ella S. t. m. keršena 24letna Julija Verner-ova. — V Speier-u vtako imenovani cesarski stolni cerkvi se je o polovici kimovca neka gospá iz višjih stanov vernila v katoliško cerkev. — Nekteri švajcarski duhovni so sklenili, v severni Ameriki, kjer nar večí posvetnost in zamegljúbje kraljuje, kapucinski samostan zidati. Ze so prišli v Ameriko in so na privoljenje milwaukskiga škofa delo začeli. Početniki sami bodo v tem samostanu sprejeli ponizno obleko sv. Franciška. — V Parizu je 18. vel. serp. gospodičina Rahel v katoliško cerkev prestopila. — Pri začetji železnice z Niort-a v Rochefort na Francuskim je Larochele-ski vikši pastir v nekim ogovoru med drugim te-le znamenitne besede rekel: „Neki minih 13. stoletja je naslednje imenitne besede govoril: „Dajo se take gradnja za mornarijo narediti, de bi zamogel en sam človek velike barke lozej gnati, kot ko bi bile polne veslarjev. Zamogli bi se vozovi narediti, kteri bi brez vprege živine

z nezmerno urnostjo leteli“. Dalje govori minih od čudežev, od kterih je njegov znajdljivi duh sanjal, in tako-le sklene: „Ako vse to premislim, se mi nič več ne zdi neverjetno, ne v človeških ne v Božjih rečeh“. — Med takim gibanjem so večkrat katoliško Cerkev pogledovali vprašajoči, kakor de bi hotli reči: „Kaj menite zastran vsih tih novinstev? Ali ne žalujete zavoljo pretečenosti, in si ne vošite drugači za prihodnjost?“ Gospodje! katoličanje imajo žalost le samo za greh; oni vošijo le eno: dobro. Vse, kar je našimu času koristno, poterdi Cerkev: želi celó tisto blagosloviti, — serčno želimo in podpéramo, kolikor naš poklic dopusti, vse kar je lepiga v prizadevanji sedanjiga časa, vse kar k dobrimu pelje, k miru, k kersanski ljubezni, zlasti vse, kar k boljšanju človeštva pripomore. Le samo zavoljo napredovanja hudiga žalujemo; in kateri pošteni bi tega ne bil žalostin? itd. — V Danimarki je unidan umerl mladi pisatelj Kierkegaard, ki je s svojimi spisi dansko protestanstvo močno omajal. Imenovati so ga hotli prenovljavca (reformatorja) ali celo družiga Lutra; on pa je rekel, de tam se ne da nič prenavljati, kjer nič ni, in ni hotel tega imena. Dandanašnje protestanstvo, pravi on, nima ne sence kersanstva nad seboj in je le oskerbnija za vradno pastorstvo. Tudi njegov brat, protestansk škof, ki ga je pokopal, se šteje z unim vred k neki številni ločini, ki ima mnogo enakosti z angleskim puseizmam, in upa se, de ta ločina bo veliko ravnih in pošteno mislečih duš katoliški Cerkvipridobila. Njegovih spisov močno išejo in jih prepisujejo. „Volksfreund“ pravi: Kdo vé, če ne bodo protestanti namesto četerete razdertne stoletnice mar že veseliga poedinjenja s katoliško Cerkevjo obhajali, ker se po vsih krajih protestanstva ta vesela zarja že zaznava. — Na Angleskim je spet deset izverstnih anglikanskih duhovnov, ki so se na oksforškim vseučilišju učili, v katoliško Cerkev prestopilo; to je veliko veselje za katoliško našo mater sv. Cerkev. — G. Doane, sin nekiga protestanskiga tako imenovaniga škofa, kteriga prestop v katoliško Cerkev je pred nekaj leti močno slovel, je bil 13. kimovca t. l. v duhovna posvečen. — Na Španjolskim so vsi ministri razpušeni; v napravo noviga ministerstva je mende poslanec Mon iz Rima poklican. Mon in Armeno, glavi noviga ministerstva, sta pa zlo edinih misel in v prijaznosti z Narvaez-am in družimi poprejšnjimi ministri, in mislijo, de jim ne bodo pomoči odrekli. Tako se bo morebiti ta uboga katoliška dežela vender obvarovala novih zaderg.

Pogovorji z gg. dopisovalci.

G. V., in g. — n — M.: Smo prav hvaležni: le večkrat kaj! — G. L.: Serčna hvala! ali za dans prepozno. — Prijazni družbi v Šm.: čern je belimu zeleni dežnik premenil, ali pa uni njemu, ako se zadeti gospod kesá, de si vé pomagati.

Mili darovi.

Za afrikanski misijon:

Iz Stariga terga po g. A. P. 4 gold. — Iz Smlednika 3 gold. — G. Č. M. v M. 2 gold. — G. J. B. gradaški 2 gold. — Neki duhoven 7 gold. 35 kr. — Drug duhoven 3 gold. — Po gospodičini Müller-jevi 1 gold. 18 kr.

Duhorske zadeve.

V ljubljanski škofii. Gosp. Ferd. Rebič gre za kurata usmiljenih sester v zagrebško škofijo; gosp. Karl Heidrih, duh. pom. v Moravčah, k sv. Jakopu v Ljubljano; g. Jak. Blaznik, zgodnik v Hrenovicah, v Moravčec za duh. pom.; g. Lor. Pogačar, novoposv., v Hrenovice; gosp. Jak. Mulhar je bil 21. t. m. instaliran za Peč. — Umerl je gosp. And. Luzner, duhoven v pokoji v Ljubljani, 14. t. m. R. I. P.!